

ZARZĄDZENIE NR 14/2014
STAROSTY NOWOSĄDECKIEGO

z dnia 26 marca 2014 r.

w sprawie zaleceń do gminnych planów zarządzania kryzysowego

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1166) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadza się do stosowania zalecenia do gminnych planów zarządzania kryzysowego, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Wykonanie Zarządzenia powierza się Burmistrzom i Wójtom Miast i Gmin z terenu Powiatu Nowosądeckiego.

§ 3. Nadzór nad wykonaniem Zarządzenia powierza się Kierownikowi Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Starosta Nowosądecki

Jan Golonka

I. Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, gminny plan zarządzania kryzysowego składa się z następujących elementów:

1. **Plan główny** zawierający:

1) **Charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia, w tym dotyczących infrastruktury krytycznej, oraz mapy ryzyka i mapy zagrożeń**, rozumiane jako katalog zagrożeń wraz z określeniem prawdopodobieństwa, zasięgu i skutków ich wystąpienia.

Katalog zagrożeń w gminnym planie zarządzania kryzysowego powinien zawierać zagrożenia, które mogą wymagać podjęcia działań koordynujących przez Burmistrza/Wójta miasta/gminy, w tym zwołania gminnego zespołu zarządzania kryzysowego. W planie należy uwzględnić zagrożenia, które mogą mieć wpływ na sąsiednie gminy, powiat, województwo, na cały kraj, a także zagrożenia o charakterze transgranicznym. Katalog zagrożeń stanowi podstawę do opracowania wszystkich pozostałych elementów planu. Do zagrożeń zawartych w katalogu powinny konsekwentnie odnosić się mapy, siatki bezpieczeństwa i procedury zawarte w planie. Informacja o zidentyfikowanym zagrożeniu dla infrastruktury krytycznej powinna być niezwłocznie przekazana jej operatorowi.

Ocena ryzyka wystąpienia zagrożeń powinna zostać dokonana w oparciu o doświadczenia historyczne dotyczące zagrożeń, które wystąpiły na terenie danego miasta/gminy, jak i w oparciu o trendy i zagrożenia wynikające z doświadczeń i rozwoju technologicznego. Przy sporządzaniu oceny ryzyka wskazane jest zidentyfikowanie obszarów, które są szczególnie zagrożone. Dopuszczalne jest stosowanie zarówno metod opisowych, jak i matematycznych - w zależności od doświadczenia i możliwości. Rekomendowane jest posługiwanie się wsparciem eksperckim.

Mapa ryzyka powinna zawierać przede wszystkim syntetyczne zobrazowanie wpływu, jakie wystąpienie danego rodzaju zagrożenia może mieć na ludzi, środowisko, mienie, infrastrukturę (w tym infrastrukturę krytyczną zlokalizowaną na terenie miasta/gminy).

Mapy zagrożeń powinny przedstawić obszar objęty zasięgiem zagrożenia z uwzględnieniem różnych scenariuszy zdarzeń (czy zagrożenie dotyczy obszaru gminy, kilku gmin, powiatu, kilku powiatów). Przy opracowywaniu scenariuszy należy także uwzględnić specyfikę terenów miejskich i wiejskich.

2) **Zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa** rozumianej jako zestawienie zagrożeń zawartych w katalogu ze wskazaniem podmiotu wiodącego oraz podmiotów współpracujących przy działaniach dotyczących danego zagrożenia.

Dla każdego zagrożenia powinna być wskazana jedna instytucja wiodąca. Nie ma ograniczenia liczby instytucji współpracujących. Można wprowadzić kategorię podmiotów działających na wezwanie, których współdziałanie nie jest niezbędne w każdej dającej się przewidzieć sytuacji danego rodzaju, jednak - biorąc pod uwagę możliwość wystąpienia takiego zapotrzebowania - dany podmiot powinien być przygotowany do działania, gdy będzie to konieczne.

Zalecane jest tworzenie siatek bezpieczeństwa nie tylko fazy reagowania na dane zagrożenie, ale także dla faz przygotowania i usuwania skutków zagrożeń. Inne podmioty są odpowiedzialne za prewencję zagrożeń i usuwanie ich skutków, inne zaś za bezpośrednie reagowanie na daną sytuację kryzysową.

3) **Zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych**, rozumiane jako zestawienie zasobów, które mogą zostać wykorzystane w określonych przedziałach czasowych w sytuacji kryzysowej. Tam gdzie to możliwe, należy określić także realny czas potrzebny na uruchomienie danych zasobów.

Zestawienie to powinno być przygotowane w postaci stale aktualizowanej bazy danych. W wersji papierowej planu powinno znaleźć się odesłanie do przedmiotowej bazy, a także informacja o zasadach jej aktualizacji (częstotliwość, podmioty/osoby odpowiedzialne, źródła informacji). Konieczne jest

zapewnienie możliwie realnych i pełnych danych o siłach i środkach do wykorzystania w sytuacji kryzysowej.

- 4) **Zadania określone planami działań krótkoterminowych**, o których mowa w art. 92 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 i 1238). Plan działań krótkoterminowych został przyjęty Uchwałą Nr XLII/662/13 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 września 2013 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla Województwa Małopolskiego. W tej części gminnego planu zarządzania kryzysowego należy umieścić tylko te działania wymienione w planie działań krótkoterminowych, do wykonania których zobowiązana jest administracja samorządowa w województwie. Dla większej czytelności planu zarządzania kryzysowego, część ta może zawierać jedynie informację o opracowaniu takiego planu, podstawowe informacje o nim oraz odesłanie do właściwych procedur reagowania kryzysowego.

2. Zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych, w tym:

- 1) **Zadania w zakresie monitorowania zagrożeń** rozumiane jako zestawienie zawierające informację na temat:

- a) struktur odpowiedzialnych za monitorowanie poszczególnych kategorii zagrożeń określonych w katalogu zagrożeń informacji, jakich można od nich oczekiwać,
- b) trybu pracy ww. struktur, ich służb dyżurnych lub osób do kontaktu w sytuacji wystąpienia zagrożenia.

W związku z tym, że ta część planu ma szczególne znaczenie dla sprawnej pracy gminnych centrów zarządzania kryzysowego, należy przy sporządzaniu planu uwzględnić dotychczasowe doświadczenia w zakresie monitorowania zagrożeń, w tym wnioski z ćwiczeń i realnych sytuacji kryzysowych. W tej części warto również pamiętać o automatycznych systemach wymiany informacji.

- 2) **Tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków** uczestniczących w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej, rozumiany jako baza danych dysponentów zasobów wraz z zasadami dysponowania określonych zasobów. Ten element planu powinien być powiązany lub przygotowany łącznie z zestawieniem sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych.
- 3) **Procedury reagowania kryzysowego**, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych, rozumiane jako procedury działania gminnego centrum zarządzania kryzysowego, komórki organizacyjnej urzędu miejskiego/urzędu gminnego w sprawach zarządzania kryzysowego oraz gminnego zespołu zarządzania kryzysowego.

Nie jest konieczne sporządzenie procedur postępowania odrębnie dla każdej kategorii zagrożeń. Jeżeli co do zasady działanie ww. struktur realizujących zarządzanie kryzysowe na poziomie gminnym jest takie samo w różnych kategoriach zagrożeń (w zakresie wymiany informacji, wzmacniania służb dyżurnych, informowania osób funkcyjnych, trybu zwoływania gminnego zespołu zarządzania kryzysowego), zaleca się stworzenie standardowej procedury operacyjnej.

W procedurach powinna być jasno określona lista zadań do zrealizowania przez ogniwa dyżurne, wraz ze wskazaniem momentów krytycznych, w których, na podstawie informacji zebranych przez gminne centrum zarządzania kryzysowego, dokonywana jest ocena rozwoju zagrożenia i przygotowywana jest rekomendacja do podjęcia decyzji przez Burmistrza/Wójta, osoby funkcyjne komórki właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego urzędu miasta/urzędu gminy przez gminny zespół zarządzania kryzysowego.

- 4) **Współdziałania między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej** - ta część planu powinna być ściśle powiązana z siatką bezpieczeństwa i zawierać syntetyczne rozwinięcie informacji zawartych w siatce, przede wszystkim przez:

- a) określenie podstaw prawnych podejmowanych działań,
- b) wskazanie kierujących działaniami,
- c) określenie zakresu i trybu pracy wymiany informacji,
- d) określenie zasad tworzenia sztabów dowodzenia.

W tej części mogą być zawarte także ramowe zasady i harmonogram ćwiczeń podmiotów współdziałających w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej.

3. Załączniki funkcjonalne planu głównego określające:

- 1) **Procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego**, w tym związane z ochroną infrastruktury krytycznej, opisujące sposoby działania podmiotów realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego na obszarze gminy.

W tej części planu powinny zostać zawarte procedury, odnośniki lub wyciągi z procedur działania w sytuacjach kryzysowych poszczególnych służb, straży i inspekcji realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.

W części opisowej dotyczącej infrastruktury krytycznej należy zamieścić informację o sporządzonych planach ochrony infrastruktury krytycznej (określonej w informacji Wojewody Małopolskiego opracowanej na podstawie wykazu obiektów, instalacji i systemów infrastruktury krytycznej wydanym przez dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa - o ile na terenie gminy/miasta znajduje się infrastruktura określona w ww. wykazie). W tej części należy zamieścić dane kontaktowe osób wyznaczonych przez właścicieli oraz posiadaczy samoistnych i zależnych obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej odpowiedzialnych za utrzymanie kontaktów z podmiotami właściwymi w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej (zgodnie z art. 6 ust. 5a ustawy o zarządzaniu kryzysowym). Plany ochrony infrastruktury krytycznej opracowywane przez operatorów infrastruktury krytycznej oraz gminny plan zarządzania kryzysowego powinny być spójne (w szczególności w zakresie mechanizmów wymiany informacji i katalogu zagrożeń).

- 2) **Organizację łączności między podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego**, wraz z określeniem środków łączności, wykorzystywanych systemów i wskazaniem ich dysponenta bądź administratora. W tym załączniku powinny być określone także zapasowe systemy łączności, o ile takie funkcjonują. Załącznik powinien być ściśle powiązany z częścią planu dotyczącą współdziałania między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej.
- 3) **Organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania**, rozumianego jako system powiązany funkcjonalnie z systemem wczesnego ostrzegania oraz system wykrywania i alarmowania. W części dotyczącej organizacji monitorowania zagrożeń powinien zawierać odnośnik do części planu głównego poświęconej monitorowaniu zagrożeń.
- 4) **Zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń**, z uwzględnieniem art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.). W tej części należy syntetycznie opisać kto jest odpowiedzialny za informowanie ludności, w jakim trybie informowanie w danej sytuacji. W tej części należy również zawrzeć także wzory komunikatów i ulotek informacyjnych, które mogą być wykorzystywane w sytuacjach zagrożeń. Należy określić tryb dystrybucji informacji (komunikaty w mediach, druk i kolportaż ulotek, organizacja przekazywania informacji dla mediów, inne sposoby dystrybucji informacji).
- 5) **Organizację ewakuacji z obszarów zagrożonych**. W tym załączniku należy wskazać podmioty odpowiedzialne za ewakuację, tryb podejmowania decyzji o ewakuacji, określić problemy, które mogą wystąpić. W tej części planu należy także zawrzeć formularze, które będą wykorzystywane przy przeprowadzeniu ewakuacji. Należy także dokonać oceny krótko i długoterminowych skutków ewakuacji, zarówno w stosunku do obszaru i obiektów, z których prowadzona jest ewakuacja, jak i terenu docelowych ewakuacji. Organizacja ewakuacji powinna być realizowana z uwzględnieniem wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju w przedmiotowym zakresie.
- 6) **Organizację ratownictwa, opieki medycznej i pomocy społecznej oraz psychologicznej**. Ten element planu musi być powiązany z wojewódzkim planem działania Państwowego Ratownictwa Medycznego opracowanym zgodnie z ustawą z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 757 z późn. zm.). Załącznik ten powinien zawierać ogólne zasady organizacji pomocy społecznej i pomocy psychologicznej wraz ze wskazaniem podmiotów uczestniczących w realizacji tych zadań oraz zasad i możliwości ich realizacji.
- 7) **Organizację ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla obszaru gminy**, która powinna być powiązana z planami postępowania awaryjnego i szczegółowymi uregulowaniami dotyczącymi ochrony przed ww. zagrożeniami. Ta część planu musi być ściśle powiązana z katalogiem zagrożeń.
- 8) **Wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań zawartych w planie zarządzania kryzysowego**, rozumianych jako porozumienia i umowy zawarte przez Burmistrza/Wójta.

- 9) **Zasady i tryb oceniania i dokumentowania szkód**, zawierające opis procedur i wykaz formularzy oraz zespołów wykorzystywanych przy szacowaniu strat i dokumentowaniu szkód.
- 10) **Procedury uruchamiania rezerw strategicznych** powinny odnosić się wyłącznie do zasad i trybu wnioskowania o ich uruchomienie przez Burmistrza/Wójta.
- 11) **Wykaz infrastruktury krytycznej znajdującej się na terenie miasta/gminy**, objętej planem zarządzania kryzysowego - określonej w informacji przekazanej przez Wojewodę Małopolskiego, opracowanej na podstawie wykazu obiektów, instalacji i systemów infrastruktury krytycznej wydanym przez dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa - o ile na terenie gminy/miasta znajduje się infrastruktura krytyczna (z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych).
- 12) **Priorytety ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej**, sporządzane na podstawie wniosków wynikających z analizy opracowanej przez operatorów planów ochrony infrastruktury krytycznej zlokalizowanej na terenie miasta/gminy.
- II.** Plan powinien obejmować zadania realizowane we wszystkich fazach zarządzania kryzysowego (zapobiegania, przygotowania, reagowania, odbudowy).
- III.** Przygotowanie planu powinno być poprzedzone opracowaniem analizy zagrożeń na terenie miasta/gminy a wnioski i kierunki działania z niej wynikające uwzględniane w planie zarządzania kryzysowego, przede wszystkim w zakresie:
- identyfikacji i hierarchizacji zagrożeń,
 - wyszczególnienia przedsięwzięć, które będą realizowane w celu zminimalizowania możliwości wystąpienia zagrożenia lub ograniczenia jako skutków.
- IV.** W planie zarządzania kryzysowego wszystkie zagadnienia dotyczące ochrony infrastruktury krytycznej należy wyodrębnić do niejawnego załącznika z odpowiednimi odesłaniami w treści planu.
- V.** Plan powinien być podzielony na funkcjonalne, jasno oznaczone foldery z zastosowaniem systemu indeksów lub oznaczeń kolorystycznych.
- VI.** Działania i procedury w planie powinny być opisywane w sposób możliwie najbardziej jasny (należy unikać używania skrótów i zwrotów żargonowych). W miarę możliwości, każda instrukcja, procedura czy aneks powinny być konstruowane według tego samego schematu.
- VII.** Potwierdzeniem uzgodnienia planu z kierownikami jednostek organizacyjnych planowanych do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć określonych w planie powinny być: pieczęć na karcie uzgodnień oraz podpis złożony w obrębie tej pieczęci przez kierownika właściwej jednostki.
- VIII.** Podmioty uczestniczące w realizacji zadań zawartych w gminnym planie zarządzania kryzysowego powinny zostać zobowiązane do bezzwłocznego sygnalizowania potrzeby dokonania zmian w planie. Zawartość planu powinna być modyfikowana, m. in. na podstawie wniosków z rzeczywistych sytuacji kryzysowych, ćwiczeń i szkoleń.